

הפרשה פותחת בפסוק (לה, א) **"וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת-כָּל-עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר-צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אִתְּם."**

הרבה מהמפרשים נקטו שהציווי "לעשות" קשור למשכן המופיע בהמשך בסמוך. אמנם מצאנו בחז"ל שהמנורה נעשתה מאליה וכן הוקם המשכן מאליו, אנו מצוויים בעשיה ובהשתדלות בהקמת המשכן, וה' מסייע בעדינו. אמנם בהקמת המשכן שולב מימד ניסי אולם עדיין מוטל עלינו לתרום את חלקנו כפי יכולתנו.

הרש"ר הירש כותב על פסוק זה: "בניית המשכן היא האתגר הגדול ביותר לכושר עשייתו של האדם בתחום תבונת הכפיים, ואם לא מבחינת האמנות, הרי בוודאי מבחינת החזון והתכלית הגלומה במשכן: 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם'". ועל אתגר זה נצטוונו בזאת להשתדל ולפעול ע"מ להוציאו לפועל.

בסיום הכנת המשכן כותבת התורה (לט, מג) **"וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת-כָּל-הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשׂוּ אֹתָהּ כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' כֵּן עָשׂוּ וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה."** וברש"י: "אמר להם יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם, (תהלים צ יז) 'ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו'".

משה מתפלל שתשרה שכינה במעשה ידיהם. על מנת להצליח חובה לשלב עשיה והשתדלות עם תפילה. אחרי עשיה שלנו ותפילה לקב"ה שורה שכינה במעשה ידינו. גם בפרשת החדש העשיה שלנו מאפשרת השלמה של גאולה אלוקית. התורה מצוה (שמות יב, ג) **"דַּבְּרוּ אֶל-כָּל-עַדְת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שָׁה לְבִית-אֵבֶת שָׁה לְבֵיתוֹ."**

בלקחת השם ושחיטתו יש היבט של מסירות נפש מצידנו מאחר והסכנה שהמצרים יראו בכך פגיעה באלוהיהם היא מוחשית. אולם עם כל מסירות הנפש הזאת עדיין זוהי פעולה קטנה מצדנו בהשוואה למהלך האלוהי הגדול. ואכן רק לאחר מעשה זה אנו זוכים להצלה וגאולה ניסית (שם, יג): **"וּפִסַּחְתִּי עֲלֵיכֶם וְלֹא-יְהִי בְכֶם נֶגֶף וְבַהֲמֹשׁ (שם, יז) כִּי בִעַרְכֶּם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת-עַבְדְּאֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם."** תמיד נדרשת העשיה שלנו שמעל גביה מגיעה העשיה האלוקית המוציאה לפועל את המהלך כולו. כך מבואר בגמ' מסכת נדה (דף סט -ע): **"שאלו אנשי אלכסנדריא את רבי יהושע בן חנינא... מה יעשה אדם ויתעשר? אמר להן: ירבה בסחורה, וישא ויתן באמונה. אמרו לו: הרבה עשו כן ולא הועילו! אלא: יבקש רחמים ממי שהעושר שלו. שנאמר 'לי הכסף ולי הזהב'. מאי קא משמע לן? [מה הגמרא רוצה ללמד אותנו?] דהא בלא הא לא סגי [רק עשיה המשולבת בתפילה תועיל]."**

דומה לזה מובאות שם בגמרא דוגמאות גם בעניין החכמה וחיי המשפחה. כל תחומי החיים המשמעותיים: חכמה, עושר, ומשפחה מחייבים שילוב עשיה ותפילה.

הר"ן בדרשותיו דרוש עשירי מבאר את הפסוק (דברים ח' י"ח) **"וזכרת את ה' אלוהיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל"** - אנו עושים את החיל רק יש לדעת שה' הוא הנותן לנו כח לעשותו. וכן באר הרב צבי יהודה קוק זצ"ל בפסוק (תהילים כ' ח') **"אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ה' אלוהינו נזכיר"**. אנו נלחמים בכל האמצעים כטנקים ומטוסים ומצרפים להשתדלותנו תפילה שמכוחה אנו מנצחים. רק השילוב בין לחימה שלנו בכלי

המלחמה יחד עם הסיוע האלוקי מאפשר לנו לזכות בניצחון.
בשבוע החמ"ד אנו משננים עקרונות אלו שהם היסודות עליהם אנו מחנכים את
תלמידנו לעשייה בכל תחומי החיים, המשולבים בתפילה לבורא עולם שישרה
שכינתו במעשה ידינו, ואמונה שאכן השתדלות אמיתית ומקסימלית מצידנו תזכה
אותנו לראות ברכה בעמלינו.

מנהיגי חינוך יקרים
בסיום שבוע חמ"ד מרומם ומיוחד בעשייה מבורכת בהובלתכם, מברכת אתכם "ויהי
נועם ה' אלוקינו עלינו" – שעבודכם תהיה מתוך אהבה, שמחה ונעימות והקב"ה
ישמח בשליחותנו החשובה ובמעשינו, שמעשינו יהיו רצויים לפני הקב"ה. "ומעשה
ידינו כוננה עלינו" – שנזכה לפירות בעמלנו. שנזכה להצלחה בחינוך הילדים.
ומעשה ידינו כוננהו" – מה שנזרע ונשקיע יהיה להמשך הדורות שישאו זאת
להמשך הדרך.
שבת מברכין שלום וחודש טוב לגאולה שלמה!
שושנה נגר